

Hovorme viac – participácia mládeže a medzirezortná spolupráca

Termín a miesto konania: 19.-20. apríla 2017 a 10.-11. mája 2017,
BC Zochova 6-8, Bratislava

Konzultácie v oblasti ZDRAVIE A ZDRAVÝ ŽIVOTNÝ ŠTÝL

Ciele:

1. Efektívna spolupráca zástupcov rezortov, odborníkov z praktickej práce s mládežou, tvorcov politik, pričom je využitý ako nástroj štruktúrovaný dialóg, teda mapovanie reálnych potrieb mladých ľudí.

V tomto prípade sme ako východiskový materiál využili Stratégiu pre mládež SR na roky 2014 – 2020. Sústredili sme sa na témy, ktoré neboli dostatočne napĺňané na národnej úrovni (nadviazanie na pracovné workshopy v totožných témach, ktoré boli realizované 13. – 15. júna 2016 organizáciou Iuventa – Slovenský inštitút mládeže)

2. Definovanie odporúčaní v oblasti Zdravie a zdravý životný štýl, vychádzajúc z potrieb uvedených v Stratégii pre mládež SR na roky 2014-2020 (ďalej len Stratégia).

Ambíciou projektu je komunikovať odporúčania tvorcom štátnej politiky mládeže, konkrétne Odboru mládeže MŠVVaŠ SR a zdôrazniť dôležitosť implementácie. Odvolávame sa na strategické dokumenty na národnej i európskej úrovni, nakoľko sú pre Slovenskú republiku platné a záväzné a Vzdelávanie je jednou z kľúčových oblastí. Cieľom bolo definovať opatrenia, vedúce k zlepšeniu súčasného stavu v práci s mládežou v súlade so Stratégiou, pričom konkrétne úlohy si po zvážení určia jednotliví kľúčoví aktéri v každej z oblastí.

Počet plánovaných konzultácií: Dve 2-dňové stretnutia.

V oblasti Zdravie a zdravý životný štýl

S ohľadom na medzirezortnú spoluprácu považovali účastníci stretnutia za jednu z najväčších potrieb zlepšiť vzájomnú informovanosť naprieč rezortmi. Neexistuje mechanizmus alebo nástroj, ktorý by umožňoval prehľad o aktivitách, programoch, dotačných schémach a výskumoch z jednotlivých rezortov. Toto by bol základ pre následnú komunikáciu a dopĺňanie sa pri realizácii aktivít v oblasti práce s mládežou pre všetky zainteresované skupiny. Okrem aktuálnej témy zdravia ale vzniká potreba zastrešiť informácie ohľadne neformálneho vzdelávania, ako takého, prehľadne štruktúrovať jednotlivé oblasti a témy, ktoré s ním súvisia.

Kľúčovou zostáva téma zvýšenia informovanosti a povedomia aj smerom k mladým ľuďom. Potreba rozvoja kritického myslenia a triedenia informácií v online aj offline prostredí je akútna aj v tejto oblasti. Preto sa definovanie priorít a konkrétnych opatrení zameralo práve týmto smerom, aj vzhľadom na to, že pre rezorty, ich inštitúcie, organizácie, výskumníkov ale aj mladých ľudí ako prijímateľov vzdelávania je to základ všetkých ďalších spoločných aktivít.

Chceme byť súčasťou pozitívnej zmeny, ktorá bude znamenať väčšiu dôveru v mladých ľudí, ich názory a dosiahnuť, aby neodchádzali zo svojej krajiny, ale vracali sa do nej žiť, vychovávať v nej svoje deti a robiť z nej tak lepšie miesto pre život.

Priority:

1. Monitoring existujúcich preventívnych programov

Monitoring je potrebné zamerať na existujúce preventívne programy, organizácie a inštitúcie, ktoré ich ponúkajú, prijímateľov vzdelávania a ich charakteristiky, dopad vzdelávania a následné aktivity.

Kľúčoví aktéri: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR a/alebo ním poverená organizácia, ktorá monitoring vykoná

2. Centralizovaný informačný systém (online)

Tento dôležitý nástroj, umožňujúci ďalšiu spoluprácu a rozvoj práce s mládežou nielen v rámci medzirezortnej pracovnej skupiny by mal obsahovať nasledovné:

- informácie pre rôzne cieľové skupiny: mladých ľudí ako prijímateľov vzdelávania, odborníkov (pracovníkov s mládežou, odborníkov v konkrétnych oblastiach), inštitúcie a organizácie majúce mládež ako cieľovú skupinu)
- dáta: výsledky výskumov, odborné materiály,
- vzdelávacie príležitosti, dobrovoľnícke príležitosti
- možnosti finančnej podpory a fundraisingu, dostupné dotačné schémy
- možnosť overiť si kvalitu organizácie (teda v prípade, že bude nastavený systém hodnotenia kvality organizácií)
- zdieľané príklady dobrej praxe ako motivácia k účasti v NFV a dobrovoľníctve

Obsah by mal byť prehľadne štruktúrovaný a využívať inovatívne a atraktívne prvky, užívateľsky priateľské. Propagáciu je dôležité nasmerovať smerom k prijímateľom vzdelávania a tiež k tým, ktorí budú tvoriť obsah portálu.

Za predpokladu, že bude informačný systém funkčný, jeho prínosom bude efektívnejší prenos informácií, umožní predísť zbytočnému duplikovaniu aktivít a teda racionalizovať zdroje ľudské i finančné, vzhľadom na prehľad aktivít umožní spoluprácu naprieč rezortmi i sektormi a následné kombinovanie zdrojov, a zvýši motiváciu mladých ľudí k NFV a tiež poskytovateľov NFV k vyššej kvalite svojich aktivít.

Kľúčoví aktéri: MŠVVaŠ SR, Iuventa – Slovenský inštitút mládeže

3. Vzdelávacie programy zamerané na prevenciu voči nelátkovým závislostiam, zahŕňajúce podporu kritického myslenia v oblasti zdravého životného štýlu (napr. kult tela)

Kľúčovou témou je zvládanie záťažových situácií, s ktorými sa mladí ľudia musia vyrovnávať a predchádzanie rôznym formám rizikového správania. Riziká, ktoré mladých ľudí ohrozujú sa neustále menia a prispôbujú aktuálnemu prostrediu, v ktorom žijú. V rámci formálneho vzdelávania tieto témy chýbajú a preventívnych programov, ktoré by v mladých ľuďoch búrali predsudky, odtabuizovali

Chceme byť súčasťou pozitívnej zmeny, ktorá bude znamenať väčšiu dôveru v mladých ľudí, ich názory a dosiahnuť, aby neodchádzali zo svojej krajiny, ale vracali sa do nej žiť, vychovávať v nej svoje deti a robiť z nej tak lepšie miesto pre život.

citlivé témy a zároveň im nastavili zdravé vnímanie seba samého ako základ k zvládaniu záťažových situácií je nepomerne málo súčasnému stavu.

Keďže zážitkové vzdelávanie je v súčasnosti efektívne a zároveň obľúbené, je potrebné vytvárať a podporovať práve tieto programy a to najmä zamerané na:

- Komunikačné závislosti (ako podporu ostatných závislostí, ale aj samostatne), závislosti na vzťahoch, prevenciu voči návykom (sme návykom orientovaná spoločnosť – workoholizmus, shoppohlizmus a iné), kult tela, poruchy prijímania potravy, rozvíjanie zdravého sebedomia a sebalásky ako prevencia voči závislostiam

Opatrenia:

1. Vzdelávať riaditeľov škôl – potreba poukázať na dôležitosť týchto tém
2. Podpora existujúcich a vznikajúcich vzdelávacích programov prostredníctvom špecifických dotačných schém (definovaním špecifických cieľov v rámci dostupných výziev)
3. Prepojenie s NFV – v súčasnosti je zážitkové učenie doménou neformálneho vzdelávania
4. Národný projekt Aktivizujúce metódy vo výchove (MPC) – dostať existujúci prepracovaný systém vzdelávania do škôl

Pozitívne príklady z praxe: Ovce.sk, projekt Životológia, PIXEL federation - Vĺčatá

Kľúčoví aktéri: MŠVVaŠ SR, mládežnícke organizácie, vzdelávacie inštitúcie, odborníci na konkrétne témy

4. Zadefinovať potrebu „Roku životného štýlu“ – mapovanie a následná komunikácia s kompetentnými v jednotlivých rezortoch

V súčasnosti vzniká potreba pútavo komunikovať odkaz „ako a prečo zdravo žiť“ – viacerým cieľovým skupinám. Vďaka dostupným výskumom je možné vyhodnotiť najaktuálnejšie riziká najviac ohrozujúce zdravie detí a mladých ľudí. V jednotnej téme naprieč rezortmi by bolo opäť možné kombinovať zdroje, dopĺňať sa v aktivitách a zabezpečiť tak efektívnejší a diverzifikovaný dopad aktivít.

Opatrenia:

1. Využiť na mapovanie potrieb štruktúrovaný dialóg, workshopy, jednorazové akcie (Dni..)
2. Pilotná akcia – FESTIVAL – ako úvod do propagácie a komunikácie myšlienky
3. Súťaže zamerané na propagáciu zdr. životného štýlu
4. komunikovať potreby cez známe osobnosti, blízke mládeži (napríklad cez motivačné videá zverejnené na ich sociálnych sieťach – výzva pre samotných mladých ľudí – vyhľadávanie motivátorov a tvorba vlastných videí, grafík, blogov a pod.)
5. Využiť existujúce výskumy a výskumníkov, pracujúcich v dotknutých oblastiach

Chceme byť súčasťou pozitívnej zmeny, ktorá bude znamenať väčšiu dôveru v mladých ľudí, ich názory a dosiahnuť, aby neodchádzali zo svojej krajiny, ale vracali sa do nej žiť, vychovávať v nej svoje deti a robiť z nej tak lepšie miesto pre život.

Kľúčoví aktéri: Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo kultúry SR, Ministerstvo školstva, Vedy, výskumu a športu SR, HBSC, Výskumný ústav detskej psychológie a psychopatológie, mládežnícke organizácie, ACVČ, iní.

Užitočné informácie:

Stratégia pre mládež SR na roky 2014 – 2020

https://www.minedu.sk/data/files/3889_strategia_pre_mladez.pdf

Národná správa o zdraví a so zdravím súvisiacom správaní 11, 13 a 15- ročných školákov, HBSC

http://www.coherent.sk/docs/hbsc-narodna-sprava-2013_2014_final.pdf

Zákon o podpore práce s mládežou 208/2008 Z.z.

https://www.iuventa.sk/files/documents/legislativa/zakon_282.pdf

Zákon o dobrovoľníctve č. 406/2011 Z.z.

http://dobrovolnickecentra.sk/subory/Na_stiahnutie/zakon_o_dobrovolnictve_2015.pdf

Akčný plán Koncepcie rozvoja občianskej spoločnosti na roky 2016 – 2018

http://www.minv.sk/swift_data/source/rozvoj_obcianskej_spolocnosti/rada_vlady_pre_mno/rokovania/2015/10_rokovanie/KROS_AP_2016-18_15-12-10_RV-MNO.pdf

Chceme byť súčasťou pozitívnej zmeny, ktorá bude znamenať väčšiu dôveru v mladých ľudí, ich názory a dosiahnuť, aby neodchádzali zo svojej krajiny, ale vracali sa do nej žiť, vychovávať v nej svoje deti a robiť z nej tak lepšie miesto pre život.

www.zipcem.sk